

Cel projektu

Celem projektu jest sprawdzenie w naukowy sposób, jak czytają dzieci niesłyszące oraz słabo słyszające w porównaniu do dzieci słyszących, a także sprawdzenie czy dodanie napisów do filmów video dla dzieci zwiększa możliwość przyswojenia przez nie nowego słownictwa.

Zaskakujące może być, że dla osób niesłyszących język polski jest językiem obcym. Niestety niemożność słyszenia języka powoduje ogromne trudności z nauczeniem się języka, czyli przyswojeniem słów, reguł gramatyki, rozumienia złożonych zdań. Dlatego dla dzieci niesłyszących podstawowym językiem jest często język migowy, który niejako ogranicza tę grupę dzieci i późniejszych dorosłych do obcowania jedynie z innymi niesłyszącymi osobami. Z tego względu ważne jest, by już od najmłodszych lat umożliwiać jak największą ekspozycję dzieci niesłyszących na język polski.

Jednym ze sposobów może być włączenie napisów do materiałów video w wersji z lektorem języka migowego lub bez. W ten sposób dzieci niejako automatycznie uczą się nowego słownictwa i mają możliwość dostępu do różnorodnej formy przekazywania treści: obrazu połączonego ze słowem.

Badania realizowane w projekcie

Badanie realizowane w projekcie służy zrozumieniu, w jaki sposób dzieci niesłyszące oraz słabo słyszające widzą obraz video, gdy dołączone są do niego napisy lub napisy z lektorem języka migowego. Badanie zostanie przeprowadzone za pomocą okulografu, czyli urządzenia, które umożliwia śledzenie ruchu gałek ocznych, a dzięki temu obiektywne opisanie, co dokładnie widzi osoba patrząca się na ekran. Dzięki okulografowi możemy zmierzyć między innymi wielkość źrenic w trakcie widzenia poszczególnych elementów obrazu, długość zatrzymania się wzroku na poszczególnych słowach lub elementach obrazu, drogę przechodzenia wzroku z jednego punktu do innego. Te charakterystyki pozwalają na oszacowanie, które części obrazu wymagają większej uwagi, a które są pomijane.

W ten sposób dowiemy się w obiektywny i naukowy sposób, jak dzieci niesłyszące czytają w porównaniu do dzieci słyszących. Na przykład możliwe jest, że dzieci niesłyszące zatrzymują dłużej wzrok na słowach, których nie rozumieją niż dzieci słyszające, co może uniemożliwiać im widzenie obrazu. Możliwe też jest, że ze względu na zbyt dużą trudność w rozumieniu napisów, dzieci je ignorują i skupiają się zamiast na słowach jedynie na obrazie. Projekt umożliwi zobaczenie, czy czytanie napisów jest dla dzieci niesłyszących trudnością czy wspomaga rozumienie treści video.

Porównamy różne sposoby wyświetlania filmów: z lektorem języka migowego, z samymi napisami oraz z połączeniem lektora i napisów. Porównamy zatem sposób czytania dzieci niesłyszących i słabo słyszących w różnych warunkach, a także sprawdzimy, jakie są różnice w czytaniu w stosunku do dzieci słyszących. Dodatkowo też zobaczymy, czy dodanie napisów do materiału video zwiększa możliwość nauczenia się nowych słów z języka polskiego, co ułatwi dzieciom niesłyszącym i słabo słyszącym uczenie się obcego dla nich, a niezbędnego języka.

Powody podjęcia tematyki badawczej

Podjęłam się tej tematyki badawczej ze względu na duże pominięcie w badaniach tej grupy osób. Właściwie niedostępne są w literaturze badania związane z naukowym opisem czytania w grupie dzieci niesłyszących. Uważam, że problem jest bardzo ważny, że względu na to, że dzieci niesłyszące, które umieją czytać, mają szansę na szybszą i pełniejszą integrację ze społeczeństwem polskim, co oznacza bardziej funkcjonalne życie jako osoby dorosłe. Aby dowiedzieć się, jak pomóc dzieciom niesłyszącym w nauce czytania, musimy najpierw dowiedzieć się, w jaki sposób dzieci niesłyszące czytają. Ten projekt umożliwia z jednej strony dokładne opisanie, jak dzieci dystrybuują uwagę, gdy widzą obraz połączony ze słowami, a z drugiej strony umożliwia nam sprawdzenie, czy dzieci mają szansę poszerzyć swój zakres słownictwa w języku polskim.

Podsumowując, projekt jest ważny ze względu na cele naukowe, ale także na cele społeczne związane z integracją grupy osób niepełnosprawnych do społeczeństwa polskiego.